

Samenvatting

Het college heeft de subsidieregeling kunstschole Maastricht 2022-2024 en de huurtarieven van de lesruimten in Centre Céramique en Kumulus West vastgesteld. Met publicatie van deze subsidieregeling en de huurtarieven en –procedure worden de condities gecreëerd voor de facilitering van door de markt ontwikkeld kunstonderwijs (door docenten of collectieven van docenten). Dit besluit is de resultante van een proces dat startte op 10 september 2020 met het raadsbesluit in het kader van de bezuinigingen. De rol van Kumulus, centrum voor de kunsten verandert fundamenteel: in plaats van aanbieder van cursussen kunstbeoefening wordt Kumulus vanaf seizoen 2022-2023 facilitator van cursussen kunstbeoefening, in de voorzieningen van Kumulus West (Herbenusstraat) en in Centre Céramique.

Beslispunten

Het college besluit:

1. De 'Subsidieregeling kunstschole Maastricht 2022-2024' (Bijlage B_1) vast te stellen en te publiceren op www.mijnoverheid.nl.
2. De 'Huurtarieven lesruimten Maastricht 2022-2023' (Bijlage B_2) vast te stellen.
3. De raad te informeren via de Raadsinformatiebrief 'Subsidieregeling en huurtarieven kunstschole Maastricht 2022-2024' (Bijlage B_3).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 26 april 2022:

Conform.

1. Aanleiding

De raad heeft voor Centre Céramique / Kumulus / Natuurhistorisch Museum Maastricht een bezuiniging van € 1.327.000 vastgesteld in de (pre-)begroting 2021. De bezuinigingsmaatregel is sindsdien verder uitgewerkt en is bij de kaderbrief 2021 aan de raad voorgelegd middels een plan van aanpak. Het grootste deel van deze bezuiniging (€ 1,2 miljoen) wordt gerealiseerd door het veranderen van de rol van de kunstscholen (onderdeel van Kumulus), van aanbieder naar facilitator. De kunstcursussen worden vanaf het cursusjaar 2022-2023 niet meer gegeven door docenten in dienstverband, maar aangeboden in onze lesruimten door ZZP'ers of collectieven van docenten. Kumulus faciliteert dit aanbod via kostendekkende verhuur van adequate voorzieningen in Centre Céramique en in de werkplaats van Kumulus West.

Vanaf september 2022 wenst het college een zo divers en kwalitatief mogelijk aanbod te zien ontstaan, dat aan jongeren tot 18 jaar een extra korting biedt. Daarom stelt het college ook een tijdelijke subsidieregeling vast voor de jaren 2022 tot 2024, waarmee telkens één collectief van docenten per discipline (muziek, theater, dans, beeldende kunst) een vast subsidiebedrag per ingeschreven cursist en een vast subsidiebedrag per jongere onder de 18 kan ontvangen. Om een vlotte start van collectieven bij aanvang van het nieuwe cursusseizoen (vanaf 1 september 2022) mogelijk te maken, is het noodzakelijk om tijdig de subsidieregeling en de huurtarieven vast te stellen en te publiceren.

2. Context

Het organisatieonderdeel Centre Céramique / Kumulus / NHMM is in de laatste jaren frequent onderwerp geweest van transitie. In 2013 werden Centre Ceramique, NHMM en Kumulus samengevoegd tot 1 organisatieonderdeel. De eerste jaren stonden vooral in het teken van het praktisch samenvoegen en van het realiseren van de financiële opgaven. Vooral bij het onderdeel kunstonderwijs van Kumulus was sprake van een langjarige neerwaartse tendens in het aantal cursisten, die het exploitatiemodel zwaar onder druk zette (dalende inkomsten uit cursusgeldten bij gelijkblijvende lasten). In april 2016 heeft het College opdracht gegeven om te werken aan de inhoudelijke toekomstbestendigheid, integratie en innovatie van de culturele instelling en met voorrang Kumulus.

Dit heeft eerst geleid tot het inrichten van een nieuwe personeelsstructuur, waarbij door natuurlijk verloop docenten met een vaste aanstelling vervangen werden door ZZP'ers. De transitie kreeg als randvoorwaarde mee dat ze budgetneutraal diende te verlopen. Gezien de leeftijdsopbouw van de docenten verliep dit proces relatief traag. De noodzaak sneller mee te bewegen met de actuele vraag

en de wens om de toekomstbestendigheid van de organisatie te waarborgen bleven bestaan. Daarnaast onderstreept de cultuurvisie (2019) het belang van een flexibel en vooral actief en divers kunstonderwijs voor een gezond en toekomstbestendig ecosysteem. Dat vraagt om kunstonderwijs dat kan meebewegen met de trends en ontwikkelingen in de sector en de wisselwerking opzoekt tussen kunst, cultuur en maatschappelijke ontwikkelingen.

Bovenop de trend van teruglopende leerlingenaantallen en noodzaak tot meer flexibiliteit in het aanbod kwam in 2020 besluitvorming over de structurele bezuiniging op de gemeentebegroting. De bezuinigingsmaatregel 12.15 uit de pre-begroting 2021 vormde het uitgangspunt van de reorganisatie en de basis van het in 2021 vastgestelde reorganisatieplan: *“Volgend uit de door de raad vastgestelde visie en missie zal Kumulus een andere rol gaan spelen inzake aanbieden van muziek/dans/theater en beeldende kunstonderwijs. De rol van Kumulus verschuift van aanbieder naar facilitator. Het aanbieden van de lessen zelf kan ook door de markt (tegen subsidie) opgepakt worden, gefaciliteerd door de gemeente”*.

3. Gewenste situatie

Bij de transitie van aanbieder naar facilitator ontstaat een kwalitatief aanbod van cursussen kunstbeoefening in de stad enerzijds en wenst het college ook betere aansluiting te zien ontstaan bij de doelstellingen van de Cultuurvisie ‘Cultuur maakt Maastricht – Maastricht maakt cultuur’ uit 2019 (iedereen kan mee-maken, talentontwikkeling, diversiteit) anderzijds. De rol van de Gemeente Maastricht verandert echter fundamenteel: geen aanbieder, maar facilitator. In plaats van aanbod met eigen docenten te ontwikkelen, gaat de Gemeente Maastricht lesruimten verhuren en via een tijdelijke subsidieregeling de kwaliteit en diversiteit van het cursusaanbod en de aantrekkelijkheid voor jongeren bevorderen.

Het college garandeert daarbij een gelijk speelveld, waarbij voor de subsidieregeling transparante criteria gelden. Alle aanbieders (zowel individuele docenten als collectieven van docenten) kunnen aan dezelfde tarieven bij de Gemeente Maastricht lesruimtes komen huren. Zo ontstaat dynamiek en kan ingespeeld worden op de laatste trends en ontwikkelingen bij de cursussen voor kunstbeoefening.

Naast de docenten zijn het de bestaande cursisten die helderheid en zekerheid willen over de aard, de locatie en de frequentie van het aanbod en over de prijs. Met de ‘Subsidieregeling kunstscholen Maastricht 2022 - 2024’ krijgen maximaal vier collectieven van docenten (één collectief per

discipline) in 2022 en 2023 de mogelijkheid om in de eerste fase een subsidie per cursist en een subsidie per cursist onder de 18 jaar, aan te vragen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing

6. Personeel en organisatie

De uitvoering van het raadsbesluit en het voorgenomen besluit van het college uit 2021 leidt tot de boventallig-verklaring van de docenten die in dienst zijn bij het organisatieonderdeel Centre Céramique / Kumulus / NHMM. Daarna start een intensief twee jaar durend traject 'Van werk naar Werk' en het uitvoeren van het door het LO geaccordeerde Sociaal Plan. Het college heeft hierover op 12 april 2022 een separaat besluit genomen en het Sociaal Plan formeel vastgesteld.

Het Team Economie en Cultuur staat na de publicatie van de subsidieregeling in voor de beantwoording van vragen van partijen die wensen aan te vragen binnen de subsidieregeling. De uitvoering van de subsidieregeling inclusief het beschikken en vaststellen gebeurt ook door het Team Economie en Cultuur. Bij Kumulus zal de afdeling facilitaire zaken de verhuur van lesruimtes en timeslots coördineren en de personele service verbonden aan de verhuur coördineren. Er wordt een 'facilitator' aangesteld die de door de docenten en de collectieven gemaakte planning vastlegt en de goede uitvoering ervan bewaakt.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing

8. Financiën

In de 'Subsidieregeling kunstschole Maastricht 2022-2024' is per cursusseizoen een subsidieplafond voorzien, is per cursusseizoen bepaald hoeveel subsidie per individuele cursist beschikt kan worden en is per cursusseizoen de extra subsidie per individuele cursist onder de 18 jaar bepaald. De dekking is aanwezig binnen de begroting van Programma 5 (Sport, cultuur en recreatie). De subsidiebedragen zijn excl. BTW.

Conform het door het college in 2021 goedgekeurde plan van aanpak wordt de formatie bij Kumulus ingericht om het praktisch faciliteren van de externe docenten of collectieven van docenten mogelijk te maken. Dekking voor de loonkosten van deze facilitator kunstonderwijs (2 x ½ FTE) is ten laste van het organisatieonderdeel. Hiervoor is budgetruimte aanwezig.

De huur van de lesruimtes is belast met BTW, omdat er sprake is van ‘verhuur met toebehoren’ inclusief een belangrijke personele component bij de verhuur van deze ruimtes: de schoonmaak, de huismeesterfunctie, de beveiliging en sleutelbeheer, reguleren verwarming, ventilatie en technische bijstand voor de in de lesruimte aanwezige gebruiksgoederen worden geleverd door medewerkers van Kumulus. De personeelskost van deze medewerkers is verdisconteerd in de huurtarieven.

9. Aanbestedingen

Het college kan na 1 september 2022 niet meer interveniëren in de aard en frequentie van het cursusaanbod zelf, aangezien dit door de markt zal opgepakt worden. Maar door het instellen van deze subsidieregeling en door het verhuren tegen kostendekkende tarieven van professionele lesruimten in de Herbenusstraat en in Centre Céramique, gaat het college ervan uit dat vanaf september 2022 een kwalitatief cursusaanbod blijft bestaan in de stad. De creativiteit en de ondernemingszin van de docenten en/of de collectieven zullen bepalen hoe het aanbod in de komende jaren verder evolueert.

De ‘Subsidieregeling kunstschole Maastricht 2022-2024’ heeft als doel tot een zo divers mogelijk aanbod van cursussen kunstbeoefening te komen, zodat in Maastricht gedurende de cursusjaren 2022-2023 en 2023-2024 een aantrekkelijke dynamiek in de kunsteducatie ontstaat. Daarnaast heeft de regeling als doel meer jongeren tot 18 jaar te stimuleren om cursussen te volgen, door het geven van een extra bijdrage per cursist onder de 18 jaar. Collectieven van docenten die les willen geven in onze voorzieningen, kunnen voor deze subsidieregeling een aanvraag indienen.

Op basis van de criteria en de puntentelling van de subsidieregeling wordt een rangschikking gemaakt. Subsidie wordt enkel beschikt aan de eerst geplaatste (hoogst scorende) aanvrager. In de beschikking wordt maximaal 80 % van het beschikte bedrag bevoorschot bij de start van het cursusseizoen. Op 1 december van elk cursusseizoen dient de ontvanger van de subsidie te rapporteren aan de Gemeente Maastricht over het daadwerkelijk aantal ingeschreven cursisten. Op basis van de verantwoording aan het einde van het cursusseizoen wordt dan de definitieve subsidie bepaald en vervolgens formeel vastgesteld.

Het college stelt ook de huurtarieven van de lesruimten voor het eerste cursusseizoen 2022-2023 vast (bijlage 2). De beschikbare lesruimten worden vanaf 1 juni 2022 aan kostendekkende huurtarieven (excl. BTW) op de markt gebracht. Deze tarieven zijn extern getoetst en zijn middels een benchmark ook vergeleken met de gangbare tarieven in de sector. Daaruit blijkt dat de tarieven én competitief én kostendekkend zijn. Kandidaat-huurders kunnen vanaf 1 juni een reservatie-aanvraag voor lesruimtes indienen bij Kumulus. Ze geven daarbij aan hoeveel lessen zij in totaal wensen af te nemen in een cursusseizoen. De facilitaire dienst van Kumulus registreert deze aanvragen, toetst ze aan de beschikbaarheid op het moment van de reservering en stuurt een voorstel van de huurovereenkomst naar de kandidaat-huurders.

Het cursusjaar start telkens op 1 september. De kunstscholen roosteren zelf de lessen in en stemmen onderling de verdeling van de timeslots en de lesruimten af. Kumulus bepaalt bij conflicterende reserveringen de uiteindelijke verdeling. Kumulus sluit vervolgens op basis van deze verdeling vóór 1 oktober de definitieve huurovereenkomsten af met (de collectieven van) docenten.

10. Risicoparagraaf

Dit collegebesluit is een belangrijke en noodzakelijke voorwaarde om de stap te kunnen zetten van aanbieder naar facilitator van de cursussen kunstbeoefening in de disciplines muziek, beeldende kunst, theater en dans. Door het vaststellen van een subsidieregeling en eenvormige huurtarieven kan de markt dit aanbod zelf ontwikkelen en in onze voorzieningen komen realiseren.

Desondanks is de door de raad in 2020 gemaakte keuze niet geheel zonder risico's op het vlak van een 'overgang van onderneming'. Die risico's gelden zowel voor de Gemeente Maastricht als voor de nieuwe collectieven. Enerzijds is de Gemeente Maastricht als overdragende partij op grond van het Burgerlijk Wetboek (Art. 663, boek 7 BW) nog 1 jaar lang hoofdelijk verbonden voor de nakomingen van de verplichtingen uit de arbeidsovereenkomsten die zijn ontstaan vóór het tijdstip van de overgang.

Anderzijds nemen stichtingen of verenigingen met rechtsbevoegdheid straks één of meer kunstonderwijsvormen over die voorheen door de gemeente werden georganiseerd. Omdat de gemeente via de subsidieregeling toch nog invloed behoudt op de inhoud en kwaliteit van het kunstonderwijs, kan er sprake zijn van een overgang van onderneming, met name bij de overgang van een economische eenheid (de kunstschool Kumulus dan wel één van de vier individuele onderdelen) '*krachtens een overeenkomst*' aan een collectief. De stichtingen of verenigingen kunnen in geval van overgang van onderneming geconfronteerd worden met werknemers waarvan zij de

kosten mogelijk onvoldoende kunnen dekken. Dat kan leiden tot een faillissement en daarmee het (tijdelijk) niet beschikbaar zijn van kunstonderwijs.

11. Participatie tot heden

Dit collegebesluit is de resultante van een intensief participatietraject sinds september 2020 met de direct betrokken medewerkers van het organisatieonderdeel, met Lokaal Overleg en de Ondernemingsraad.

Er is sinds het raadsbesluit in overleg met het personeel, de vakbonden en de ondernemingsraad gezorgd voor een heldere cesuur tussen gemeentelijk aanbod van vandaag en het marktaanbod van morgen. Dit om de boventallige medewerkers meteen een helder perspectief te geven op hun eigen mogelijkheden om vanaf 1 september 2022 door te gaan met het aanbieden van cursussen kunstbeoefening. Anderzijds is met grote zorgvuldigheid en in samenwerking met personeel en vakbonden een sociaal plan uitgewerkt dat de overgang zo soepel mogelijk moet doen verlopen. Daarbij krijgen de medewerkers een 'van werk naar werk' traject aangeboden waarin ze naast het dienstverband ook al kunnen starten met een zelfstandige lespraktijk. Het college heeft op 12 april 2022 een separaat collegebesluit genomen en het door het LO geaccordeerde Sociaal Plan vastgesteld.

Naast het overleg met de docenten is ook overlegd met delegaties van de huidige cursisten. Die hebben na het raadsbesluit en het voorgenomen besluit hun zorgen geuit over de continuïteit en de prijs van het cursusaanbod vanaf het cursusseizoen 2022-2023. Het college erkent die zorg en heeft daarom de 'Subsidieregeling kunstschole Maastricht 2022-2024' vastgesteld, waarmee collectieven van docenten subsidie kunnen ontvangen om twee jaar lang aan hun cursisten, in het bijzonder aan jongeren onder de 18 jaar, competitieve tarieven aan te kunnen bieden. Voorwaarde is wel dat dit aanbod plaatsvindt in bij de gemeente gehuurde lesvoorzieningen.

12. Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. De 'Subsidieregeling kunstschole Maastricht 2022-2024' vast te stellen en te publiceren op www.mijnoverheid.nl.
2. De 'Huurtarieven lesruimten Maastricht 2022-2023' vast te stellen.
3. De raad te informeren via de Raadsinformatiebrief 'Subsidieregeling en huurtarieven kunstschole Maastricht 2022-2024'.

13. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling van dit collegebesluit worden de huurtarieven en de subsidieregeling gepubliceerd. Subsidieaanvragen kunnen vanaf 15 mei tot 15 juni 2022 ingediend worden. Binnen de zes weken na sluiting van de termijn neemt het college een besluit over de beschikking van de subsidies.

Na het eerste cursusseizoen worden zowel de subsidieregeling als de huurtarieven en de reserveringsprocedure geëvalueerd met de betrokken partijen (verhuurder en huurders enerzijds, collectieven van docenten en evaluatie door cursisten anderzijds). Indien deze evaluatie aanleiding geeft tot herziening van huurtarieven en -procedures en/of de subsidieregeling, dan zal het college daarover een aangepast besluit vaststellen.